
Briefadvies

Regeling omlopen motorvoertuigen en vaartuigen

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, wat betreft de omlopen voor motorvoertuigen en vaartuigen

Datum van goedkeuring 19/10/2023

Volgnummer 2023 | 037

Coördinator + e-mailadres Griet Blomme, griet.blomme@minaraad.be

Bezoekersadres

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Zuhail Demir

Vlaams minister bevoegd voor Justitie
en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme
Koning Albert II Laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

Uw bericht van

17/07/2023

Datum

19/10/2023

Uw kenmerk

ZD/BVW

Contact e-mail

griet.blomme@minaraad.be

Ons kenmerk

01/K2/2023/461

Contact telefoon

02/558.01.39

Geachte mevrouw de minister,

De Minaraad ontving op 17 juli 2023 uw adviesaanvraag over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, wat betreft de omlopen voor motorvoertuigen en vaartuigen.

Met het besluitontwerp wordt getracht bestaande rechtsonzekerheid naar aanleiding van rechtspraak van de Raad van State te remediëren. De **problematiek** van geluidsnormen, verbodsbepalingen en afstandsregels bij **omlopen voor motorvoertuigen** is nochtans niet nieuw. Reeds sinds midden jaren negentig kent de sector versoepelingen op maat die ook onderwerp waren van kritische weerklank. Voorliggend ontwerp beoogt – wederom – de gevolgen van kritische rechtspraak aan te pakken. De in de huidige rechtspraak ingeroepen motieven kunnen immers aangehaald worden om vergunningsaanvragen te betwisten.

De opmaak van gewijzigde sectorale milieuvorwaarden (via een wijzigingsbesluit van Vlarem II) waarbij een plan-MER moet worden opgemaakt, bleek evenwel geen haalbare piste. Volgens het verslag aan de Vlaamse regering was dit te wijten aan de *“zeer hoge complexiteit”* en de *“hoge moeilijkheidsgraad van dit onderzoek”*. De reden hiervoor is dat *“de geluidsimpact afhangt van vele lokale variabelen en van de soorten motoren”*.¹ Daarom kiest u ervoor om te voorzien in de mogelijkheid dat er voor ieder individueel project, gericht op een permanente omloop, specifieke geluidso oplossingen kunnen worden doorgevoerd.

De motieven om over te stappen tot vaststelling van specifieke geluidsnormen voor nieuw aangevraagde individuele projecten overtuigen niet. Het dossier omtrent de windmolens en de vaststelling van de milieuvorwaarden in dat kader, toont aan dat het mogelijk is om een plan-MER op te maken voor een onderwerp dat sterk afhankelijk is van lokale situaties en het type windmolen. De Minaraad is dan ook kritisch ten overstaan van de nu vooropgestelde werkwijze. Een strategische milieubeoordeling is nu eenmaal maatwerk, waarvoor *one-size-fits all* of uniforme benadering niet bestaat. De Raad erkent dat dit uitdagingen met zich mee brengt.

¹ VLAAMSE REGERING, Verslag aan de Vlaamse Regering, VR 2023 1407 DOC.1025/3, p. 3.

Met de beoogde werkwijze wenst de Vlaamse regering te **voldoen aan het stand-still beginsel**. Naast de invulling hiervan, wenst de Raad een oproep te doen om met betrekking tot omlopen een beleid te voeren gericht op het opzetten van actieve beschermings- en herstelprogramma's om de milieukwaliteit en de biodiversiteit blijvend te garanderen. Het behouden van een milieukwaliteit kan ook betekenen dat een aantal ingrepen afgebouwd worden of dat er strengere randvoorwaarden kunnen gesteld worden ten aanzien van een gebruiksfunctie. De Raad vraagt hiervan werk te maken.

De Minaraad meent bovendien dat een evaluatie van de bestaande locaties en de afweging van mogelijk nieuwe locaties aangewezen is. Met huidig voornemen ziet de Raad deze kwestie niet opgelost. Op dit vlak en in het licht van een goede ruimtelijke ordening, is een beleidsoptreden aangewezen.

De Minaraad is van oordeel dat **het vaststellen van sectorale voorwaarden voor omlopen, met een onderzoek naar mogelijke aanzienlijke milieu-impact op strategisch planniveau de voorkeur geniet**. Sectorale voorwaarden strekken ertoe om onaanvaardbare hinder en risico's die de betrokken activiteiten voor het milieu kunnen meebrengen, te voorkomen en te beperken. Het werken met deze voorwaarden zorgt ervoor dat minstens ten aanzien van de in Vlarem II geregelde aspecten toereikende eisen bestaan, die in beginsel voor het hele gewest gelden. Bij de vergunningverlening kan dan rekening worden gehouden met concrete omstandigheden, namelijk de omgevingsfactoren. Het ontwikkelen van een algemene beleidsvisie biedt ook kansen voor de motorsport zelf. Het geeft inzicht in de verwachtingen omtrent geluidsnormen en hoe Vlaanderen de leefbaarheid van de omgeving van omlopen ziet.

De Raad ziet **het belang van een maatschappelijk debat** in het kader van voorgenomen strategische plannen of programma's in dit dossier terugkomen. De bezorgdheden van buurtbewoners worden nu slechts ad hoc bij afzonderlijke vergunningverlening meegenomen en hun actief optreden toont volgens de Raad aan dat een breed maatschappelijk debat de voorkeur geniet. Het strategische in een plan-MER slaat immers ook op het vermogen om vroeg in het besluitvormingsproces te zijn en zo het proces te beïnvloeden in een bepaalde strategische richting.

De Raad is van oordeel dat het vaststellen van sectorale voorwaarden een voordeel biedt bij eventuele **handhaving**. Het werken met sectorale voorwaarden zorgt ervoor dat minstens ten aanzien van de in het besluit geregelde aspecten toereikende eisen bestaan, die in beginsel voor het hele gewest gelden. De Raad meent dat het vastleggen van sectorale voorwaarden ook bijdraagt tot eenvoudigere handhaving van de afgeleverde vergunningen. Er gelden dan immers uniforme minimumstandaarden.

De Raad vraagt bovendien oog te hebben voor de **loutere hernieuwing van bestaande omgevingsvergunningen**. Voor de loutere hernieuwing van de omgevingsvergunning geldt de plicht tot het uitvoeren van project-m.e.r. niet. Zowel in een plan-MER als in een project-MER worden van het plan/projectvoornemen de milieueffecten beoordeeld en onderzocht of de milieueffecten kunnen verminderen door het nemen van milderende maatregelen. Daarbij merkt de Raad op dat het wijzigingsdecreet van de omgevingsvergunning voorziet dat voor "motorcrossen" een vergunning van bepaalde duur kan worden afgeleverd.² Dit bij wijze van uitzondering op de permanente omgevingsvergunning. Bij de loutere hernieuwing van een vergunning van bepaalde duur voor

² VLAAMSE REGERING, Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit, VR 2023 1407 DOC.0978/2BIS, artikel 86.

motorcrossen wordt het onderzoek naar eventuele milderende maatregelen, om de effecten op mens en milieu weg te nemen, op moment van de hernieuwing niet meer meegenomen. De mogelijke flankerende maatregelen voor deze (bestaande) vergunningen zijn de instrumenten die het omgevingsvergunningsdecreet voorziet, zoals de evaluatie, de bijstelling en de eventuele schorsing of ontheffing. Het is niet zeker dat er in alle gevallen een actief optredende bevoegde overheid is, die ertoe bereid (of in staat) is om daadwerkelijk tot die acties over te gaan.

Afsluitend is de Minaraad van oordeel dat **de testbanen van professionele motorvoertuigen uitgesloten kunnen worden van onderhavige regeling**. Het gaat hierbij om activiteiten met een geheel eigen karakter, namelijk voor het testen van nieuwe professionele motorvoertuigen (auto's, vrachtwagens, landbouwvoertuigen, ...) onder normale rijomstandigheden. Deze motorvoertuigen voldoen aan de meest recente productievoorwaarden en worden individueel getest. De hinder van deze testbanen is niet van dezelfde aard als deze van de permanente omlopen voor *motorcrossen*. De groene transitie van deze sector verantwoordt volgens de Raad een uitzondering.

Hoogachtend,

i.o.v. Walter Roggeman
Voorzitter